

[Johs. Hansen.]

Stationsbyen, fordi Landboernes Skatteevne svigter saa stærkt, som den gør, naar man ved, at Skatteprocenten i mange Stationsby-Kommuner er meget stor, og naar man ved, at Haandværkerne, Arbejderne og de handlende i mange af disse Stationsby-Kommuner er i betydelig Grad kriseramte, fordi Landbruget er kriseram, vil jeg tro, at allerede den Forøgelse i Beskatningen, som de vil faa i Aar uden dette Lovforslags Vedtagelse, vil blive tung nok for dem at bære. Jeg kunde ønske, at Forslagsstillerne havde gjort et Forsøg paa at vise, at der i disse Stationsbyer er en saadan Skatteevne til Stede, at man kan bære ikke alene den Forøgelse, Forholdene i sig selv medfører, men ogsaa den yderligere Forøgelse, som dette Lovforslag truer med at bringe nu og i al Fremtid. Det er mange Tusinde vanskeligt stillede Skatteydere Landet over, som det her drejer sig om. Man har intet Forsøg gjort paa at vise, at de har Evne til at bære denne Skat. Det er aldeles sikkert, at bliver dette Lovforslag ophøjet til Lov, vil de faa Pligten dertil, den vil de ikke kunne ryste af sig.

Bl. a. i Ordførerens Forelæggelsestale blev det nævnt, at man ogsaa maatte henvise til Sparsommeligheden. Jeg forstaar ikke dette. Jeg forstaar ikke, at man vil give det Udseende af, at der for Kommunerens Vedkommende er Mulighed for større Sparsommelighed, end man allerede udviser. Jeg vil tro — det gælder for øvrigt baade Stat og Kommune —, at der udvises al den Sparsommelighed, man er i Stand til at udvise. For kun at tale om Forholdene i Kommunerne vil jeg mene, at Forholdene der er saa vanskelige, var det allerede ved sidste Skatteligning, er det endnu mere ved denne, at samtlige Amter og samtlige Landkommuner gennem deres valgte Raad har gjort det yderste for ved deres Budgetbehandling at bringe Udgifterne saa langt ned, som de overhovedet er i Stand til at nedbringe dem. Jeg tror ikke, at man, fordi man gennemfører denne Lov, saa kan vente en ny og større Sparsommelighed end den, der i Forvejen er udvist. Man maa derfor regne med, at ad den Vej naar man intet; der bliver sparet det, der kan spares, og det vil sige, at alle nye Byrder vil betyde en større Beskatning af Skatteyderne i Kommunerne. De kan ikke afrystes ved Hjælp af Sparsommelighed, fordi der i Forvejen er udvist saa stor Sparsommelighed, som der kan udvises.

Det ærede 14de Medlem for 5te Kreds (Bækgaard) gjorde i Gaar en Bemærkning,

som jeg gerne vil omtale, for øvrigt i Forbindelse med det, jeg sagde for et Øjeblik siden. Det ærede Medlem sagde i sin Ordførertale, at Landboernes mindre Skat skyldtes mindre økonomisk Evne end hos de andre Befolkningslag, hos de andre Skatteydere. Dette er jo, som vi, der arbejder med Skatteligningen i det praktiske ude i Landkommunerne, ved, ikke fuldt rigtigt. Naturligvis maa jeg erkende, at der i Sætningen er meget berettiget, men der er dog ogsaa en Ting, som der er Grund til at pege paa i denne Forbindelse, og som det ærede Medlem sikkert ogsaa selv er kendt med, og det er, at den samme Indtægt for en Landmand og for den Mand, der bor i Stationsbyen, ofte vil dække over en ret betydelig Forskel i den økonomiske Købevne, fordi en Del af Landbrugers Forbrug i mange Tilfælde regnes til væsentlig lavere Priser, end Manden i Stationsbyen er i Stand til at regne med. Jeg kan f. Eks. nævne den Stationsby, hvor jeg selv bor. Der havde man for en Del Aar siden, da det var Dyr-tid, en Husleje for 3 Værelser Lejligheder paa meget nær 1 000 Kr., medens Landboerne samtidig for lige saa gode Lejligheder ude paa deres Ejendomme regnede med en Husleje paa maaske 250 Kr. Hvad jeg nævner her, gælder ogsaa, naar der er Tale om en hel Mængde Forbrugsartikler i det daglige. Naar Landmanden regner med, at den søde Mælk koster ham 13 Ø., saa maa man inde i Stationsbyen betale med maaske 25 Ø. i Stedet for. Der bliver paa den Maade i Virkeligheden en ret betydelig Forskel mellem det, man er i Stand til at faa for Indtægten, efter som man er Landmand, eller man bor i Stationsbyen. Der er derfor Grund til at være opmærksom paa, at man ikke gaar Stationsbyens Befolkning for nær ved en Omlægning af Skatterne. Det har jeg gerne villet understrege ved denne Lejlighed.

Jeg skal saa slutte disse faa Bemærkninger med til det ærede 7de Medlem for 6te Kreds (Hauch) — jeg ser, at han ikke er til Stede — at sige, at naar han talte om, at man burde lette de tyngende Ejendomsskatter, fordi samme Beløb dog skal ud hos de samme Skatteydere, saa er den Betragtning jo ikke rigtig. Det, der sker ved Lettelsen af Skatterne, er netop, at det bliver i væsentlig Grad andre Skatteydere, der faar Lov til at betale Beløbet; der sker en væsentlig anden Fordeling. Det er det afgørende, og det er noget, som man ogsaa er klar over ude i Landkommunerne; derfor ser man ogsaa i de forskellige Dele af Landet, hvor Forholdene kan være